

Sygn. akt VIII U 2157/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 r. w Gliwicach

sprawy P. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania P. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24 września 2015 r. **nr** (...) 2- (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt: VIII U 2157/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., przyznał P. P. od dnia 1 czerwca 2014r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek, prawo do emerytury. Przy ustalaniu wysokości świadczenia ZUS przyjął podstawę wymiaru dotychczasowej emerytury. Zarówno do wyliczenia podstawy wymiaru, jak i tzw. części socjalnej świadczenia organ rentowy przyjął kwotę bazową obowiązującą w dniu przyznania pierwszej emerytury, tj. kwotę 2.059,92 zł. Jednocześnie ZUS poinformował, że wypłata nowej emerytury będzie zawieszona z uwagi na fakt, iż górnicza emerytura przyznana decyzją z dnia 8 maja 2008r. jest świadczeniem korzystniejszym. ZUS zaznaczył nadto, iż przewidziane w art. 53, prawo do uwzględnienia w części socjalnej świadczenia 24% aktualnej kwoty bazowej, przysługuje osobom, które po przyznaniu świadczenia przepracowały co najmniej 30 miesięcy.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony P. P. wnosząc o jej zmianę i przeliczenie wysokości emerytury zgodnie z art.53ust.4 ustawy, poprzez zastosowanie nowej kwoty bazowej z 8 czerwca 2015r do obliczenia części socjalnej

i podstawy wymiaru emerytury, w związku z przepracowaniem 30 miesięcy w okresie po przyznaniu pierwszego świadczenia, a przed złożeniem przez niego wniosku o kolejną emeryturę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko. ZUS wskazał, że zaskarżona decyzja została wydana w wyniku rozpoznania zawartego w odwołaniu z dnia 20 czerwca 2014r. wniosku, który został przekazany do rozpoznania ZUS wyrokiem z dnia 24 marca 2015r. w sprawie VIII U 1453/14. Dalej ZUS podkreślił, że do przyznanego tą decyzją świadczenia, nie zastosował w części socjalnej 24% kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa do tego świadczenia, bowiem ubezpieczony od momentu przyznania poprzedniej emerytury, tj. od dnia 25 marca 2008r., nie wykazał co najmniej 30 miesięcy podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony P. P., urodził się (...)

Na podstawie decyzji ZUS z dnia 15 maja 2007r. jest uprawniony od dnia 1 kwietnia 2007r. do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych (1989-1998) wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok przyznania świadczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 214,39%.

Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 40 lat i 6 miesięcy okresów składkowych oraz 5 miesięcy okresów nieskładkowych.

Obliczenie podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości nastąpiło przy zastosowaniu kwoty bazowej 2.059,92 zł.

Ubezpieczony po przyznaniu emerytury kontynuował zatrudnienie w związku z czym, kolejnymi decyzjami organ rentowy dokonywał przeliczenia świadczenia z uwagi na doliczanie stażu pracy. Organ rentowy dokonywał również waloryzacji świadczenia.

Kolejną decyzją z dnia 8 maja 2008r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu od 25 marca 2008r. prawo do emerytury górniczej w związku z ukończeniem wieku 50 lat. Świadczenie to zostało przyznane na podstawie obowiązującego do 31 grudnia 2008r. art. 34 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 748 ze zm.). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął podstawę wymiaru dotychczas pobieranej emerytury, przy zastosowaniu kwoty bazowej 2.059,92 zł. Dodatkowo uwzględniono 41 lat i 6 miesięcy okresów składkowych oraz 6 miesięcy okresów nieskładkowych.

W dniu 15 maja 2014r. złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury górniczej w oparciu o art. 50a ustawy emerytalnej.

Decyzją z dnia 4 czerwca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanej emerytury z uwagi na niewykazanie przez niego 25 lat pracy górniczej. Dodatkowo ZUS podkreślił, że po przyznaniu poprzedniej emerytury odwołujący nie przepracował 30 miesięcy.

We wniesionym w dniu 20 czerwca 2014r. odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony domagał się przyznania prawa do emerytury górniczej i przeliczenia wysokości jego świadczenia z zastosowaniem 24% kwoty bazowej z daty złożenia wniosku o nową emeryturę.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2015r., w sprawie VIII U 1453/14 Sąd Okręgowy

w G., w punkcie pierwszym oddalił odwołanie, natomiast w punkcie drugim zawarty w odwołaniu wniosek w przedmiocie przeliczenia wysokości świadczenia z zastosowaniem 24% kwoty bazowej, przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

Załatwiając powyższy wniosek organ rentowy wezwał ubezpieczonego do nadesłania dowodów potwierdzających dalsze nieznanne organowi rentowemu okresy zatrudnienia. Dodatkowo ZUS przesłał ubezpieczonemu do wypełnienia druk wniosku o emeryturę, której wyliczenia w oparciu o art. 53, ust. 4, domagał się ubezpieczony.

W odpowiedzi ubezpieczony nadesłał zaświadczenie z dnia 18 września 2014r. potwierdzające jego zatrudnienie w Grupie (...) Sp. z o.o. w W. od dnia 1 lutego 2014r. do nadal.

W dniu 24 września 2015r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że odwołujący w okresie po przyznaniu mu po raz pierwszy emerytury, tj. od dnia 1 kwietnia 2007r. do przyznania mu w dniu 1 czerwca 2014r. obecnej emerytury, wykonywał następujące zatrudnienie:

- od 1 kwietnia 2007r. do 24 marca 2008r. w (...) S.A. Oddział (...),
- od 1 sierpnia 2012r. do 30 czerwca 2013r. w (...) S.C. A. W., E. W., K. W.,
- od 11 stycznia 2014r. do 31 stycznia 2014r. w (...) Sp. z o.o. w S.,
- od 1 lutego 2014r. do 31 maja 2014r. w Grupie (...) Sp. z o.o. w W..

We wszystkich wymienionych okresach ubezpieczony przepracował łącznie 27 miesięcy i 15 dni.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego i wyjaśnienia ZUS z dnia 18 stycznia 2016r. (k.10). Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty – w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Zgodnie z ust. 2 przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury.

Według treści art. 53 ust. 3 emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

Zgodnie jednak z ust. 4, przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem sporu pozostaje, czy ubezpieczony ma prawo do przeliczenia świadczenia z zastosowaniem aktualnie obowiązującej kwoty bazowej do obliczenia części „socjalnej” emerytury wynoszącej 24% kwoty bazowej.

Ubezpieczony pobierał od 2007r. emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym, do wyliczenia której przyjęto wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych (1989-1998) wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok przyznania świadczenia, zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 214,39%

W dniu 20 czerwca 2014r. P. P. zawarł w odwołaniu kolejny wniosek, wnosząc o „ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego z zastosowaniem 24% kwoty bazowej z daty złożenia wniosku o nową emeryturę”.

W ocenie Sądu, wniosek ten ze względu na użyte sformułowanie, w którym odwołujący domagał się wyliczenia jego emerytury z zastosowaniem 24% kwoty bazowej z daty złożenia wniosku o nową emeryturę, słusznie został potraktowany przez ZUS jako wniosek o ponowne ustalenie prawa do emerytury, bowiem zastosowanie art. 53 ust. 4 ustawy pozwalającego na przyjęcie nowej kwoty bazowej do części socjalnej świadczenia możliwe jest jedynie w sytuacji przyznawania nowego świadczenia, nie jest natomiast możliwe gdy dochodzi jedynie do przeliczenia świadczenia.

Decyzją z dnia 24 września 2015r. ZUS rozpoznał powyższy wniosek pozytywnie i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 czerwca 2014r., na podstawie art. 32, w zw. z art. 46 ustawy emerytalnej. Ubezpieczony nie przedłożył zarobków, które pozwalałyby na obliczenie korzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia, zatem ZUS do obliczenia „nowej” emerytury przyjął podstawę wymiaru dotychczas pobieranego świadczenia, a jako że po przyznaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ubezpieczony nie przepracował 30 miesięcy, zgodnie ust. 3 art. 53 ustawy ZUS zastosował kwotę bazową, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie dokonał waloryzacji.

W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wyjaśnił ubezpieczonemu, że zgodnie z art. 53 ustawy emerytalno-rentowej prawo do zastosowania 24% obowiązującej aktualnie kwoty bazowej w części socjalnej emerytury przysługuje tylko tym osobom, które po przyznaniu świadczenia przepracowały co najmniej 30 miesięcy.

Kwestią sporną pomiędzy stronami pozostawało również, czy w wypadku osoby, która tak jak ubezpieczony, ma przyznane kilka emerytur, owe 30 miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu należy liczyć od powstania prawa do pierwszej emerytury, jak chce skarżąc, czy też jak twierdzi ZUS, okres ten winien przypadać pomiędzy kolejnym świadczeniem a emeryturą do zastosowania której ma być uwzględnione 24% „nowej” kwoty bazowej.

Wprawdzie przyjmuje się, że okres "podlegania co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym" (art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) liczy się od daty decyzji przyznającej prawo do uprzedniej emerytury do daty przyznania następnej emerytury. Należy jednak pamiętać, że również każda kolejna emerytura może być obliczona z wykorzystaniem nowej kwoty bazowej w części socjalnej, jeśli do jej obliczenia ubezpieczony wskazuje podstawę wymiaru pierwszej emerytury, po której przyznaniu podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2014r. I UK 413/13 LEX 1480155).

Tak więc 30 miesięczny okres pozostawania w ubezpieczeniu liczony może być również od momentu przyznania pierwotnego świadczenia do czasu przyznania świadczenia „nowego” i także wtedy znajdzie zastosowanie art. 53 ust. 4 ustawy.

Nie mniej jednak ubezpieczony od momentu przyznania pierwszej emerytury do dnia przyznania „ostatniej” emerytury, tj. do dnia 1 czerwca 2014r. nie wykazał

30 miesięcy takich okresów, a jedynie nieco ponad 27 miesięcy. Wprawdzie odwołujący podnosi, iż okres 30 miesięcy podlegania ubezpieczeniom społecznym wykazał na chwilę przyznania ostatniej emerytury, jednak z okoliczności sprawy wynika, że za datę tę uznaje datę wydania decyzji przyznającej to świadczenie.

Zgodnie z art. 100, ust. 1 prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Natomiast jak stanowi art. 129, ust. 1 świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Zatem za datę nabycia uprawnień do wypłaty emerytury należy uznać datę wskazującą na spełnienie wszystkich przesłanek w tym również złożenie wniosku o konkretne świadczenie, nie zaś datę później wydanej decyzji, która może być, tak jak w niniejszym wypadku odległa w czasie, właśnie ze względu na toczące się postępowanie, którego przedmiotem był wniosek o konkretne świadczenie.

Ubezpieczony w toku procesu wskazywał też, że wymóg 30 miesięcy podlegania ubezpieczeniom spełnił później, bowiem w dalszym ciągu podlega okresom ubezpieczenia. Należy jednak mieć na uwadze, iż omawiany przepis art. 53, ust. 4 dotyczy części emerytury sprzężonej z kwotą bazową, którą stanowi 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym (art. 19 omawianej ustawy). Jest ona ustalana na datę wniosku o emeryturę, a nie na datę nabycia prawa in abstracto (chyba że wniosek na tyle poprzedza nabycie prawa, że aktualna staje się wyższa kwota bazowa).

Nie ma zatem możliwości dopracowania brakującego okresu już po przyznaniu nowego świadczenia.

Mając powyższe na względzie, Sąd na mocy (...) § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

(-) SSO Mariola Szmajduch